

Színház- és Filmművészeti Egyetem

Doktori Iskola

MAB-kód: D122

Az akkreditációs monitoreljárásban közreműködő
látogató bizottság jelentése

*A MAB Testülete 2024. december 13-i ülésén hozott
2024/7/XII sz. határozat melléklete*

Tartalomjegyzék

I. Előzmények.....	3
II. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően.....	3
III. A monitorfeltételekkel kapcsolatos intézkedések értékelése	4
Törzstagi megfelelés	4
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika.....	4
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	5
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	6
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése.....	7
ESG 1.5 Oktatók.....	7
ESG 1.6 Hallgatói szolgáltatások.....	8
ESG 1.7 Információkezelés	8
ESG 1.8 Nyilvános információk.....	9
ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás.....	9
IV. Látogató Bizottság.....	9
V. Melléklet.....	10
V.1 Értékelőlap	10

I. Előzmények

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (továbbiakban: MAB) a felsőoktatási minőségbiztosítás európai sztenderdjei (Standards and Guidelines in the European Higher Education Area, ESG) alapján értékelt a Színház- és Filmművészeti Egyetemen működő Doktori Iskola (D122) minőségbiztosítási rendszerét. Ennek eredményeként a MAB Testülete 2022/6/VIII/1/1. sz. határozatával akkreditálta 2025. december 31-ig az alábbi feltételekkel: a DI 2022. november 30-ig benyújtja a MAB-nak írásos beszámolóját, melyben részletesen ismerteti az ebben a jelentésben felsorolt hiányosságok pótlására vonatkozó intézkedési tervet. Az intézkedési tervről készített értékelést a MAB Doktori Akkreditációs Kollégiuma 2023. március 14-i ülésén tárgyalta és támogatta, valamint a Testület 2023. március 24-i ülésén a tagok tájékoztatásra kerültek.

Az intézkedési terv végrehajtásának követésére 2024. május 31-ig monitoreljárás lefolytatására kerül sor.

II. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően

A Látogató Bizottság (továbbiakban: Bizottság) a doktori iskola (továbbiakban: DI) által benyújtott dokumentum alapján online látogatás keretén belül vizsgálta az eltelt időszakban, a Bizottság által megfogalmazott monitorfeltételek teljesülésére tett intézkedéseket.

Az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács (EDHT) 2023 novemberében hagyta jóvá az Egyetemi Doktori Szabályzat (EDSZ) módosítási javaslatát, amely decemberben lépett hatályba. A Minőségbiztosítási Terv című dokumentumot 2024 februárjában, míg a DI új Működési Szabályzatát áprilisban fogadta el az EDHT.

A Bizottság a DI által benyújtott monitorbeszámoló, és az ahhoz kapcsolódó dokumentumok áttekintése alapján határozott és előremutató fejlesztési lépéseket azonosított. A monitorfeltételekként megjelölt valamennyi változtatás végrehajtása megkezdődött, megtörtént. A 20 megfogalmazott monitorfeltételből a DI 14 esetben megfelelt szinten, 5 esetben részlegesen megfelelt szinten, 1 esetben nem megfelelt szinten hajtott végre fejlesztéseket.

A DI áttekintette a MAB akkreditációs jelentésében nevesített ajánlásokat is, és azokra tételesen és érdemben reagált.

A Bizottság javaslata: *a Doktori Iskola monitorbeszámolóját elfogadja és javasolja az akkreditációs hatály fenntartását.*

III. A monitorfeltételekkel kapcsolatos intézkedések értékelése

Törzstagi megfelelés

Monitorfeltételek:

- *A 387/2012. (XII. 19.) a doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló kormányrendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) 2. § (2) bekezdésében foglalt feltételnek a törzstagi állomány nem tesz eleget. Több tudományágban működő DI-ként nem teljesül az a feltétel, hogy a tudományáganként legalább három törzstag többségének (2 fő) egyetemi tanárnak kell lennie. Jelenleg a színházművészet tudományágban egy professor emeritus, egy egyetemi tanár és egy egyetemi docens szerepel törzstagként.*
- *Az egyetemi tanár törzstagok közül 2 fő az életkora alapján egy képzési ciklus teljes, és a ciklushoz tartozó fokozatszerzési eljárás időszakában betölti a 70. életévét. Ezzel várhatóan a professor emeritusok száma az egyetemi tanárok számához képest növekedni fog. Ez a változás ugyanakkor a Kormányrendelet által az egy tudományágban előírt egyetemi tanár/emeritus professor arányt meghaladná.*

A törzstagi megfelelés tekintetében megfogalmazott monitorfeltételeknek a DI eleget tett, ugyanakkor a Kormányrendelet monitorfeltételben hivatkozott paragrafusa már nem vonatkozik az SZFE mint művészeti felsőoktatási intézmény doktori iskolájára, mivel 2022. december 30-tól beiktatásra került a kormányrendelet 1/A. A művészeti felsőoktatási intézmény doktori iskolája fejezete. Ez a fejezet külön rendelkezik a művészeti doktori iskolák törzstagi összetételéről. Bár a DI monitorbeszámolójában a kormányrendeleti kiegészítést kedvező változásnak tekinti, a Bizottság felhívja a DI figyelmét arra, hogy a Kormányrendelet 1/A kiegészítése alapján a film- és videoművészet tudományágban felsorolt törzstagok összetétele nem felel meg a művészeti felsőoktatási intézmény doktori iskolájának előírt követelményeknek, mivel professor emeritus is szerepel a törzstagok között.

A törzstagi megfelelés érdekében a DI által megtett intézkedéseket az első monitorfeltétel esetében megfelelt, míg a második monitorfeltétel esetében részlegesen megfelelt szinten értékeli a Bizottság.

ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika

Monitorfeltételek:

- *Lényeges kérdésként jelentkezik a doktori iskolai és az egyetemi minőségbiztosítási rendszer illeszkedésének erősítése,*
 - *az ESG 2015 sztenderdjeinek értelmezésében való közreműködés az intézményi szinttel;*
 - *a DI minőségértékeléséből következő célok beépülésének módja a Minőségfejlesztési Programba;*

- az intézményi szinten kezelt fejlesztési célok visszacsatolása a DI felé;
- a doktoranduszok bevonásának módja az intézményi minőségfejlesztési munkába.
- Az adat- és dokumentum alapú működés rendszeresítése.
- A DI külső érdekelti körének meghatározása, ezen érdekelttekkel való kapcsolattartás módjának, a külső érdekelttek által végzett értékelés rendszerességének a Minőségbiztosítási Szabályzatban történő rögzítése.

Az intézmény a minőségbiztosítási feladatkör kereteit jelentő valamennyi szabályozót átdolgozta és állandó bizottságként létrehozta az intézményi szintű Minőségbiztosítási Bizottságot, melynek elnöke a minőségbiztosítási vezető, aki egyben a Doktori Iskola Tanácsának (DIT) tanácskozási jogú tagja, ezzel is biztosítva a fejlesztési célok visszacsatolását. Az intézmény a DI céljait is figyelembe véve egységes szerkezetbe foglalta az intézmény minőségbiztosítási feladatrendszerét és szervezetét. Az ESG-sztenderdek értelmezése mentén került elfogadásra a Színház- és Filmművészeti Egyetem Doktori Iskolájának Minőségbiztosítási Terve is.

A doktoranduszok bevonásának módja nem került rögzítésre az intézményi Minőségbiztosítási Szabályzatban, azonban az intézmény különböző szintű testületeiben biztosítottá vált a Doktorandusz Önkormányzat (DÖK) által delegált hallgatói tag részvétele.

A monitorfeltétel teljesítése részlegesen megfelelt szinten értékelhető.

Az adat- és dokumentum alapú működés keretei meghatározásra kerültek, ezért a monitorfeltétel megfelelt szinten teljesült.

A DI külső érdekelti körének meghatározása nem került szabályzatban rögzítésre, így a megtett intézkedéseket a Bizottság nem felelt meg minősítéssel értékeli.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

Monitorfeltételek:

- A képzési program felülvizsgálati szempontjainak meghatározása, közzététele. Ezek lehetnek időszakonként ugyanazok, vagy egyes felülvizsgálati időszakhoz illesztettek.
- A képzési program eredményességének mérése, a külső érdekelttek visszajelzéseinek gyűjtése a képzési programról, a pályakövetés rendszerének bevezetése.

A képzési program felülvizsgálatának folyamata rögzítésre került a DI Minőségbiztosítási Tervében. A DIT két évente foglalkozik felülvizsgálattal, az EDHT a DI vezetőjének éves beszámolója alapján vizsgálja a minőségcélok teljesülését.

A mintatervi felülvizsgálatok során a képzési program eredményességét mérő Diplomás Pályakövetési Rendszer kérdőívén keresztül figyelembevételre kerülnek az elsődleges érdekeltek visszajelzései, igényei.

További külső érdekelt, így a munkaerőpiac véleményének gyűjtésére nem látható példa. A Minőségbiztosítási Terv melléklete a Külső partneri elégedettségmérés sablonja, mely a stakeholder kör meghatározását nem tartalmazza.

Az eredmények az intézmény honlapján elérhetőek az éves vezetői összefoglaló mellett.

A képzési programok kialakításával és jóváhagyásával, folyamatos figyelemmel kísérésével és rendszeres értékelésével kapcsolatosan az intézmény a felülvizsgálati folyamatot rögzítette, kialakította a külső érdekeltek kör visszajelzési rendszerét, így az ESG 1.2 és 1.9 sztenderd monitorfeltételeinek teljesítésére megtett intézkedéseket a Bizottság *megfeleltnek* értékeli.

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

Monitorfeltételek:

- *A képzési programhoz kapcsolódó követelményrendszer (tantárgyak teljesítésének követelményei, konferenciárészvétel, publikációs követelmények stb.) meghatározása és közzététele.*
- *Értékelési feltételek meghatározása, közzététele (a teljes képzési programra).*
- *A kutatási beszámolás rendszerének formális rögzítése (beszámoló tartalma, értékelése) és a témavezető, doktorandusz kölesönös értékelési rendszerének fejlesztése.*
- *A képzési program tantárgyleírásainak közzététele.*

A képzéshez kapcsolódó követelményrendszert a 2023/2024. tanévtől hatályos képzési program és a DI Működési Szabályzata tartalmazza. A program dokumentum a doktori képzés intézményi képzési struktúrában való helyét, szerepét és célját is tartalmazza. A DI intézkedései az első monitorfeltétel tekintetében *megfelelt* szinten értékelhetők.

A teljesítési követelményeket a Neptunban elérhető tárgyleírások tartalmazzák, amelyeket javasolt nyilvánosan is közzétenni a DI honlapján. A DI intézkedései a második monitorfeltétel tekintetében *részlegesen megfeleltnek* tekinthetők.

A kutatási beszámolás rendszere rögzítése került a Képzési programban. A beszámoló formai kritériumait a DI Működési Szabályzata (1. számú melléklet: Kutatási beszámoló sablon) és a Képzési program tartalmazza, értékelési folyamatát a Képzési program rögzíti. A publikációs, tudományos, alkotói kreditek beszámolásáról a 'Kreditbeszámítási kérelmek értékelésének szempontjai 2023/2024. tanév előtt kezdett hallgatókra vonatkozóan' elnevezésű, nyilvánosan elérhető dokumentum tartalmazza. A DI Minőségbiztosítási tervének mellékletei

tartalmazzák az elégedettségmérési kérdőíveket, amelyek értékelési rendszere is rögzített a szabályzatban. A harmadik monitorfeltétel teljesítése megfelelt szinten értékelhető.

A tárgyleírások a Neptun rendszerben érhetőek el, nyilvánosan azonban nem hozzáférhetőek, ezért az utolsó monitorfeltételt részlegesen megfelelt szinten teljesítette a DI.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése

Monitorfeltétel:

- *Felvételi követelmények és felvételi értékelési követelmények közzététele.*

A DI az EDSZ-ben rögzítette a felvételi eljárást és a Működési Szabályzatában a részletes értékelést. A felvételi tájékoztató, mely tartalmazza a jelentkezési információkat és az értékelés szempontjait is, elérhető a DI honlapján.

A Bizottság a monitorfeltétel teljesítésére megtett intézkedéseket megfeleltnek minősíti.

ESG 1.5 Oktatók

Monitorfeltételek:

- *A törzstagok művészeti/tudományos tevékenységének belső – rendszeres – értékelési rendjének kialakítása, nyomon követése.*
- *A témavezetőkkel szemben támasztott kiválasztási és értékelési kritériumok meghatározása, és a kiválasztási és értékelési folyamatok transzparenssé tétele.*

A törzstagok művészeti tevékenységét az MTMT adatbázis alapján a DI titkára követi nyomon és ad tájékoztatást az illetékes doktori program vezetőjének elmaradás esetén.

A DI a témavezetők kiválasztását a DI Működési Szabályzatában és Minőségbiztosítási Tervében is rögzítette. A dokumentumok nyilvánosan elérhetőek. A témavezetők teljesítményértékelését a DIT évente végzi el figyelembe véve a Témavezetői Munka Hallgatói Véleményezése (TMHV) kérdőív (Minőségbiztosítási Terv 3. számú melléklete) eredményeit és a témavezetői beszámolókat (a sablon a DI Működési Szabályzat 3. számú melléklete). Az értékelés indikátorai még a fent említettek mellett a sikeres fokozatszerzések száma az összes témavezetethez képest, valamint az intézményi teljesítményértékelés eredményei.

A Bizottság az intézkedések alapján megállapította, hogy a DI megfelelt a monitorfeltételek támasztotta elvárásoknak.

ESG 1.6 Hallgatói szolgáltatások

Monitorfeltétel:

- *A DÖK működési kereteinek szabályozása, a DÖK bevonása az intézményi szintű döntéshozókészítő és döntéshozó testületek munkájába.*

A DÖK Alapszabályát 2023 februárjában fogadta el az intézmény Szenátusa. A dokumentum rendezte a doktorandusz érdekképviselői egység jogállását, feladat- és hatásköreit. A DÖK alelnöke tanácskozási joggal részt vesz a DIT ülésén és szavazati joggal a Szenátusban, az elnök az EDHT szavazati jogú tagja. A DÖK véleményezési jogkörrel delegál tagot a Felvételi Bizottságba. A Minőségbiztosítási Bizottság munkájában a DÖK nem vesz részt, a doktoranduszokat érintő kérdésekben az érdekképviselőt a DI titkára látja el. Az érdekképviselőt aktív bevonását szavazati jog megadása biztosítaná, ezért ez megfontolásra ajánlott intézményi és DI-szinten is.

A Bizottság értékelése alapján a DI megfelelt a megfogalmazott monitorfeltételnek.

ESG 1.7 Információkezelés

Monitorfeltételek:

- *Az intézményi és doktori képzés mérési, értékelési, visszacsatolási folyamatainak áttekintése a Minőségügyi Kézikönyv és a Doktori Minőségbiztosítási Szabályzat alapján.*
- *A DI mérési, értékelési és visszacsatolási folyamatainak felülvizsgálata (intézményi szint, képzési szint).*
- *A mérési, értékelési és visszacsatolási eljárások transzparenciájának, dokumentáltságának biztosítása.*

Megtörtént a DI mérési tevékenységének áttekintése és rendszerbe illesztése. A DI Minőségbiztosítási Terve az új egyetemi Minőségbiztosítási Szabályzattal és Minőségfejlesztési Programmal összhangban készült el. A mérésekhez, visszajelzésekhez használt kérdőíveket a DI aktualizálta.

A visszacsatolási szintek jobban elhatároltak, kiterjedtebbek. Jelentősen javult a DI egyetemi szintű reprezentációja. Az eredmények, értékelések több fórumon kapnak nyilvánosságot: DIT, EDHT, Szenátus, intézeti értekezletek.

A minőségbiztosítási dokumentumok összehangolásával és a DI Minőségbiztosítási Tervének elfogadásával megvalósult a mérési, értékelési és visszacsatolási eljárások dokumentáltsága.

A Bizottság értékelése alapján a DI intézkedései megfelelnek a monitorfeltételek teljesítéséhez.

ESG 1.8 Nyilvános információk

Monitorfeltételek:

- A minőségbiztosítási tevékenység eredményeinek szisztematikus megjelenítése (minőségcélok, minőségértékelési jelentések, minőségcélok teljesülése).
- A működéshez kapcsolódó eredményességi és elégedettségi adatok, külső érdekeltek, partnerek megjelenítése nyilvános felületen.

Az éves Minőségfejlesztési Programot és minőségcélokat az intézmény a honlapján közzéteszi. A minőségcélok teljesüléséről éves minőségfejlesztési jelentés készül, mely számot ad ESG sztenderdenként a megtett intézkedésekről. A DI megfelelt a monitorfeltételben rögzítetteknek.

Az elégedettségmérési eredményekről – az intézményi hallgatói elégedettségmérés kérdőívek eredményeihez hasonlóan – összefoglaló kerül az intézmény honlapjára. Egyéb eredmények nem nyilvánosak, az intézményben használt megosztott felületek szolgálják az információk elérhetőségét, így a külső érdekelti tájékoztatás tovább fejlesztendő.

A Bizottság az intézkedést részlegesen megfelelt szintűnek értékeli.

ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás

A Bizottság ezen a területen nem fogalmazott meg monitorfeltételt.

IV. Látogató Bizottság

A monitoreljárásban részt vett a MAB Testület által a DI akkreditációs eljárásában kinevezettek közül:

- Vilmányi Márton egyetemi docens, Szegedi Tudományegyetem
- Kovács Anikó operatív igazgató, Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság

Intézményakkreditációs eljárásban kinevezettek közül:

- Bátori Zsolt tudományos munkatárs, Pécsi Tudományegyetem
- Dallman Kristóf hallgatói delegált, Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája

A DI akkreditációs Bizottság elnöke – Nátyi Róbert egyetemi tanár, Szegedi Tudományegyetem – és doktorandusz tagja – Szabó László András doktorandusz, Nemzeti Közszolgálati Egyetem – nem tudta vállalni a monitoreljárásban való részvételt.

Látogatás időpontja: 2024. május 31.

V. Melléklet

V.1 Értékelőlap

SZTENDERD	Monitorfeltételek a MAB Testület 2022/6/VIII/1/1. sz. határozata alapján	MEGFELELT	RÉSZLEGESEN MEGFELELT	NEM FELELT MEG
Törzstagai megfelelés	A 387/2012. (XII. 19.) a doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló kormányrendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) 2. § (2) bekezdésében foglalt feltételnek a törzstagi állomány nem tesz eleget. Több tudományágban működő DIként nem teljesül az a feltétel, hogy a tudományáganként legalább három törzstag többségének (2 fő) egyetemi tanárnak kell lennie. Jelenleg a színházművészet tudományágban egy professor emeritus, egy egyetemi tanár és egy egyetemi docens szerepel törzstagként.	X		
	Az egyetemi tanár törzstagok közül 2 fő az életkora alapján egy képzési ciklus teljes, és a ciklushoz tartozó fokozatszerzési eljárás időszakában betölti a 70. életévét. Ezzel várhatóan a professor emeritusok száma az egyetemi tanárok számához képest növekedni fog. Ez a változás ugyanakkor a Kormányrendelet által az egy tudományágban előírt egyetemi tanár/emeritus professor arányt meghaladná.			X
	Lényeges kérdésként jelentkezik a doktori iskolai és az egyetemi minőségbiztosítási rendszer illeszkedésének erősítése,		X	

<p>1.1 Minősbiztosítási politika</p>	<p>o az ESG 2015 sztenderdjeinek értelmezésében való közreműködés az intézményi szinttel; o a DI minőségértékeléséből következő célok beépülésének módja a Minőségfejlesztési Programba; o az intézményi szinten kezelt fejlesztési célok visszacsatolása a DI felé; o a doktoranduszok bevonásának módja az intézményi minőségfejlesztési munkába.</p>			
	<p>Az adat- és dokumentum alapú működés rendszeresítése.</p>	X		
	<p>A DI külső érdekelti körének meghatározása, ezen érdekeltekkel való kapcsolattartás módjának, a külső érdekeltek által végzett értékelés rendszerességének a Minősbiztosítási Szabályzatban történő rögzítése.</p>			X
<p>1.2, 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése</p>	<p>A képzési program felülvizsgálati szempontjainak meghatározása, közzététele. Ezek lehetnek időszakonként ugyanazok, vagy egyes felülvizsgálati időszakhoz illesztettek.</p>	X		
	<p>A képzési program eredményességének mérése, a külső érdekeltek visszajelzéseinek gyűjtése a képzési programról, a pályakövetés rendszerének bevezetése.</p>	X		
<p>1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés</p>	<p>A képzési programhoz kapcsolódó követelményrendszer (tantárgyak teljesítésének követelményei, konferenciárészvétel, publikációs követelmények stb.) meghatározása és közzététele.</p>	X		
	<p>Értékelési feltételek meghatározása, közzététele (a teljes képzési programra).</p>		X	

	A kutatási beszámolás rendszerének formális rögzítése (beszámoló tartalma, értékelése) és a témavezető, doktorandusz kölcsönös értékelési rendszerének fejlesztése.	X		
	A képzési program tantárgyleírásainak közzététele.		X	
1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése	Felvételi követelmények és felvételi értékelési követelmények közzététele.	X		
1.5 Oktatók	A törzstagok művészeti/tudományos tevékenységének belső – rendszeres – értékelési rendjének kialakítása, nyomon követése.	X		
	A témavezetőkkel szemben támasztott kiválasztási és értékelési kritériumok meghatározása, és a kiválasztási és értékelési folyamatok transzparenssé tétele.	X		
1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	A DÖK működési kereteinek szabályozása, a DÖK bevonása az intézményi szintű döntéselőkészítő és döntéshozó testületek munkájába.	X		
1.7 Információkezelés	Az intézményi és doktori képzés mérési, értékelési, visszacsatolási folyamatainak áttekintése a Minőségügyi Kézikönyv és a Doktori Minőségbiztosítási Szabályzat alapján.	X		
	A DI mérési, értékelési és visszacsatolási folyamatainak felülvizsgálata (intézményi szint, képzési szint).	X		

M A B

MAGYAR FELSŐOKTATÁSI
AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG

	A mérési, értékelési és visszacsatolási eljárások transzparenciájának, dokumentáltságának biztosítása.	X		
1.8 Nyilvános információk	A minőségbiztosítási tevékenység eredményeinek szisztematikus megjelenítése (minőségcélok, minőségértékelési jelentések, minőségcélok teljesülése).	X		
	A működéshez kapcsolódó eredményességi és elégedettségi adatok, külső érdekeltek, partnerek megjelenítés nyilvános felületen.		X	